

Laga kraft 12.11.01

Enligt sändlista

**Bildande av naturreservatet Bräntings haid, Rute socken,
Gotlands kommun**

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

<i>Namn</i>	Bräntings haid
<i>Kommun</i>	Gotland
<i>Socknar</i>	Rute
<i>Läge</i>	Ca 2 km NO Rute k:a. (se översiktskartan, bilaga 1).
<i>Kartblad</i>	Ekonomiska kartbladet 07J3h
<i>Gräns</i>	Ytterkanten av den heldragna linjen på bifogad karta, bilaga 2.
<i>Area</i>	423 hektar
<i>Berörd fastighet</i>	Rute Bräntings 1:20
<i>Fastighetsägare</i>	Staten genom Naturvårdsverket

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

Beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken, MB (1998:808), att förklara det på bifogade karta, bilaga 2, avgränsade området som naturreservat med de föreskrifter som anges nedan.

Naturreservatets namn skall vara *Brättings haid*

Huvudskälen för bildandet av reservatet är att bevara ett större område med en mosaik av gammal hållmarksbarrskog, alvarmarker, fukthedar, våtar och myrar samt med landets förmodligen rikaste lokal för svärdkrissla *Inula ensifolia*.

FÖRESKRIFTER enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

- uppföra byggnad eller anläggning,
- anlägga väg eller stig,
- dra fram mark- eller luftledning,
- gräva, borra, spetta, spränga eller på annat sätt skada mark,
- avverka levande eller dött träd, markbereda, plantera skog eller utföra andra skogsbruksåtgärder,
- dika,
- tillföra växtnäringsämne eller använda kemiskt bekämpningsmedel,
- föra motordrivet fordon annat än på länsväg 148 och den körväg som följer reservatets sydvästgräns samt på de två parkeringsplatser som markerats på kartan, bilaga 2.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter får naturvårdsförvaltaren vidta de skötselåtgärder som anges i bifogade skötselplan (bilaga 4). Även normalt underhåll av den allmänna väg (länsväg 148) som ingår i reservatet får utföras utan hinder av föreskrifterna.

Med stöd av 7 kap 6 § MB förpliktas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet inom naturreservatet att tåla att

- reservatsgränsen markeras,
- skyltar med information om reservatet sätts upp,
- anlägga parkeringsplatser enligt kartan bilaga 2.

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

FÖRESKRIFTER enligt 7 kap 30 § MB om allmänhetens rätt att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom området

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att

- föra motordrivet fordon annat än på länsväg 148 och den körväg som följer reservatets sydvästgräns samt på de två parkeringsplatser som markerats på kartan, bilaga 2,
- bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar,
- avsiktligt döda, skada eller samla in djur,
- göra upp eld.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för naturvårdsförvaltare att genomföra eller upphandla den skötsel som skall genomföras enligt till beslutet hörande skötselplan (bilaga 4).

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen (bilaga 4).

Förvaltare för reservatet skall vara Länsstyrelsen i Gotlands län.

Skäl för beslutet

Hela den del av reservatet som ligger norr/väster om länsväg 148 och en mindre del av den del av reservatet som ligger söder/öster om vägen ingår i område av riksintresse för naturvården enligt 3 kap 6 § MB (områdena NRO09007A och NRO09100).

Tre våtmarker som i Länsstyrelsens våtmarksinventering bedömts särskilt höga naturvärden (= klass 1) ligger helt eller delvis inom reservatet (objekt 07J3H03, 07J3H04 och 07J3H09).

Den del av området som ligger norr/väster om länsväg 148 har av Länsstyrelsen föreslagits till det europeiska nätverket Natura 2000.

En stor del av området utgörs av alvarmark, en naturtyp (6280, nordiskt alvar och prekambrisk kalkhällmarker) som är prioriterad i EU:s art- och habit-direktiv (rådets direktiv 92/43/EEG).

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

Beskrivning av området

Landarealens fördelning på naturtyper

Produktiv skogsmark: 115 hektar
Övrig trädbevuxen mark: 216 hektar
Öppen alvarmark (inklusive vätar): 62 hektar
Myr: 26 hektar
Vägar och parkeringsplatser: 4 hektar

Topografi

Reservatsområdet ligger på en höjd av 30-35 meter över havet. Den norra delen av reservatet sluttar svagt mot norr, medan den södra delen sluttar svagt mot sydost.

Underlaget består av lagrad kalksten som inom större delen av området bara täcks av ett mycket tunt jordtäckte. Inom några mindre områden – bland annat längst i norr och längst i söder – finns dock djupare avlagringar av moränmargel och strandgrus. Hällmarkerna är delvis plana och sprickfria, delvis kraftigt uppspruckna

Skogen

Större delen av reservatsområdet består av impediment av olika slag – gles kalktallskog, hällmarker, vätar etc – och endast en tredjedel (= 115 hektar) utgörs av produktiv skogsmark. Skogen domineras helt av tall, men i den del av området som ligger söder/öster om länsväg 148 förekommer även visst inslag av gran.

Skogen är överlag förhållandevis gammal – mer än 80% av träden inom området är mer än 100 år gamla. Endast drygt 10% av den produktiva skogsmarksarealen består av hyggen (planterade och med skärmställning) eller är bevuxen med skog som är yngre än 30 år.

Alvarmarkerna

Områdets alvarmarker består delvis av hällalvar, delvis av grusalvar. Växtligheten är huvudsakligen den typiska för gotländska alvarmarker. Vanliga arter är t ex gul och vit fetknopp, blodnäva, solvända, backtimjan, tulkört, bergsskrabba, färg- och vitmåra, fältmalört, spåtistel, jordistel, gråfibbla, liten sandlilja, getrams, liljekonvalj och S:t Pers nycklar.

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

Våtmarkerna

I den nordligaste delen av reservatet ligger Släkmyr (VMI-objekt 07J3H03) ett kargt våtmarksområde beläget på lagrad kalksten. Jordtäcknet är mycket tunt eller obefintligt, framför allt i söder. I de norra delarna finns en del moränmängel och här utgörs marken av tallskog. Centralt i området finns en del partier med blekeutfällning. Här består marken av grunda helt flacka, öppna kärr och våtar. Vegetationen domineras här av blåtåtel, slankstarr och hirsstarr. På några håll finns mindre förekomster av ag. Dessa blöta delar kantas av karga tallskogar eller öppna fukthedar. I västra delen av området ligger Släkmyr, en agmyr utan några direkta kantzoner. I myren finns en tydlig torvhorisont utbildad. Området har tidigare betats men hävden är sedan lång tid upphörd. Igenväxningen av öppna ytor går dock långsamt i de karga delarna.

Strax nordväst om länsväg 148 ligger ett annat stort våtmarksområde (VMI-objekt 07J3H04) som utgörs av fukthed omgivet av torra, karga alvarhedar. Området är nästan helt öppet, och fukthederna övergår på flera håll i våtvegetation. På något håll förekommer blekeutfällning. På de flesta andra håll är marken stenig eller grusig, och polygonmönster finns utbildade på flera håll. Vegetationen på fukthederna utgörs av slankstarr, gräslök, fårsvingel, ängsvädd, rödklint, vit fetknopp, tulkört, liten sandlilja och brunört. I våtarna växer slankstarr, hirsstarr, blåtåtel, ryltåg, strandmaskrosor samt orkidéer som vaxnycklar och brudsporre.

I den sydligaste delen av reservatet ligger Brutmyr (VMI-objekt 07J3H09). Norr om myren ansluter ett par mindre agmyrar där den ena har en del fria vattenytter. Kantzonerna runt dessa är rika och utgörs av örtrika blåtåtelkärr och axagkärr med källpåverkan. Runt Brutmyr består kantzonerna omväxlande av blåtåtelkärr och knappagkärr. På en hel del håll har kormossekärr utbildats i den yttersta zonen av agvegetationen. I nordvästra delen av myren finns en tuva med tallvitmossa. Vegetationstyperna förekommer med mosaikartad utbredning och är genomgående örtrika och artrika. Området är fritt från negativa ingrepp och omges av opåverkad tallskog.

Rödlistade arter

Följande rödlistade djur och växter har påträffats inom området:

Art	Hotkategori
Nattskärria	VU (Sårbar)
Idegran	NT (Missgynnad)
Stenmalört	NT (Missgynnad)
Alvaroxbär	NT (Missgynnad)
Svärdkrissla	NT (Missgynnad)
Alpnycklar	VU (Sårbar)

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

Salepsrot	NT (Missgynnad)
Luktsporre	NT (Missgynnad)
Timjansnyltrot	NT (Missgynnad)
Flockarun	VU (Sårbar)
Gråfingerört	DD (Kunskapsbrist)
Kalknarv	VU (Sårbar)
Alvarglim	NT (Missgynnad)
Svartfläckig blåvinge	VU (Sårbar)
Apollofjäril	NT (Missgynnad)

Fornlämningar

I den sydöstra delen av området, i anslutning till en av de planerade parkeringsplatserna, finns en fornlämning bestående av ett ca 75 x 55 m stort gravfält med sju runda stensättningar samt en rest sten. Här finns även en häll med sliprännor.

Redogörelse för ärendet

I slutet av 2000 tog Länsstyrelsen kontakt med Visby stifts egendomsnämnd och stiftsjägmästare Göran Allard för att få kyrkans medgivande att föreslå den del av reservatsområdet som ligger väster om länsväg 148 till det europeiska nätverket Natura 2000.

Länsstyrelsen har därefter, i januari 2001, låtit Forum Fastighetsekonomi AB värdera fastigheten Rute Brättings 1:20. Länsstyrelsen har därefter förhandlat med Svenska kyrkan om ett köp av fastigheten, och den aktuella fastigheten har hösten 2001 inköpts av Naturvårdsverket.

Under våren och försommaren 2001 har Länsstyrelsen utarbetat ett förslag till beslut om bildande av ett naturreservat samt till en skötselplan för reservatet. Förslaget sändes ut på remiss den 26 juni 2001.

För att få ett bättre underlag till bl a skötselplanen har Länsstyrelsen uppdragit åt Håkan Elmquist, Mariefred, att under sommaren 2001 utföra en inventering av områdets fjärilsfauna, och åt Sture Marklund, Örebro, att under samma tid utföra en inventering av områdets vedinsekter.

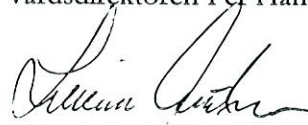
16.10.2001

Dnr 231-4164-00

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet (se bilaga 5).

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lillemor Arvidsson. I den slutliga handläggningen har medverkat länsrådet Jan Björklund, chefen för livsmiljöenheten Lennart Edlund, byrådirektören Stellan Hedgren och naturvårdsdirektören Per Hansson, föredragande.

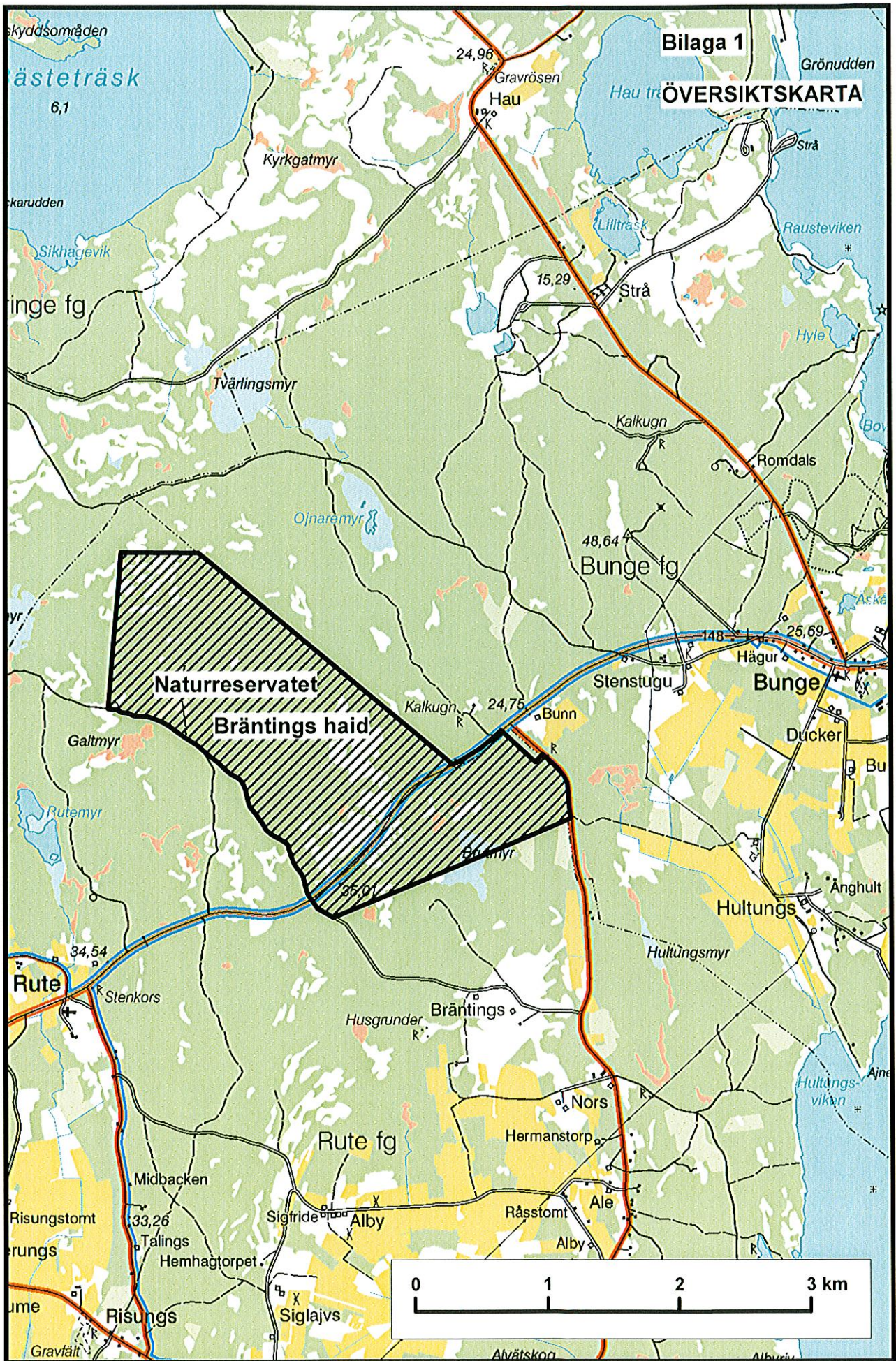
Lillemor Arvidsson

Per Hansson

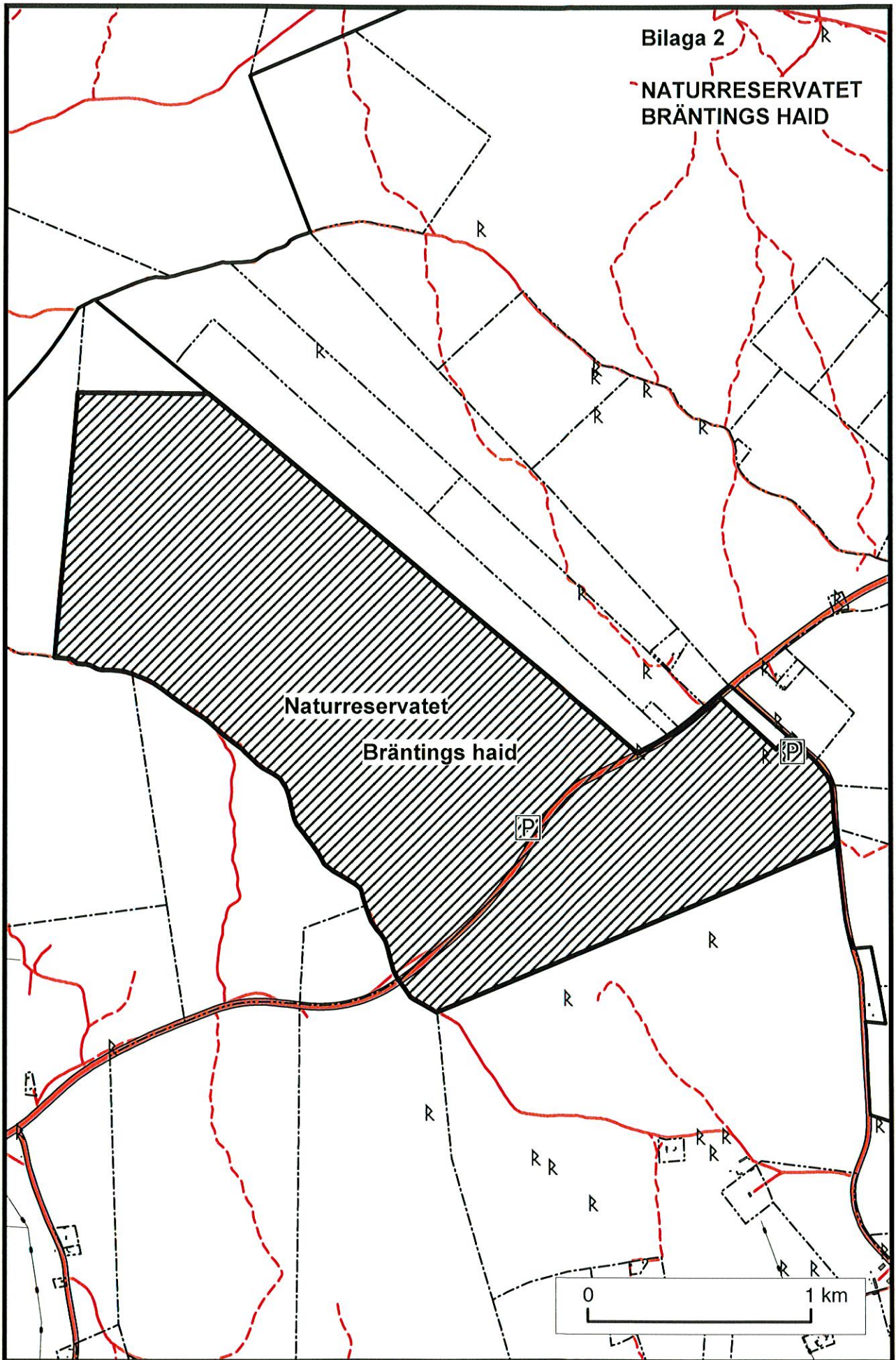
Bilagor

1. Översiktskarta
2. Karta visande reservatets avgränsning
3. Karta visande fördelningen av naturtyper inom reservatet
4. Skötselplan
5. Hur man överklagar

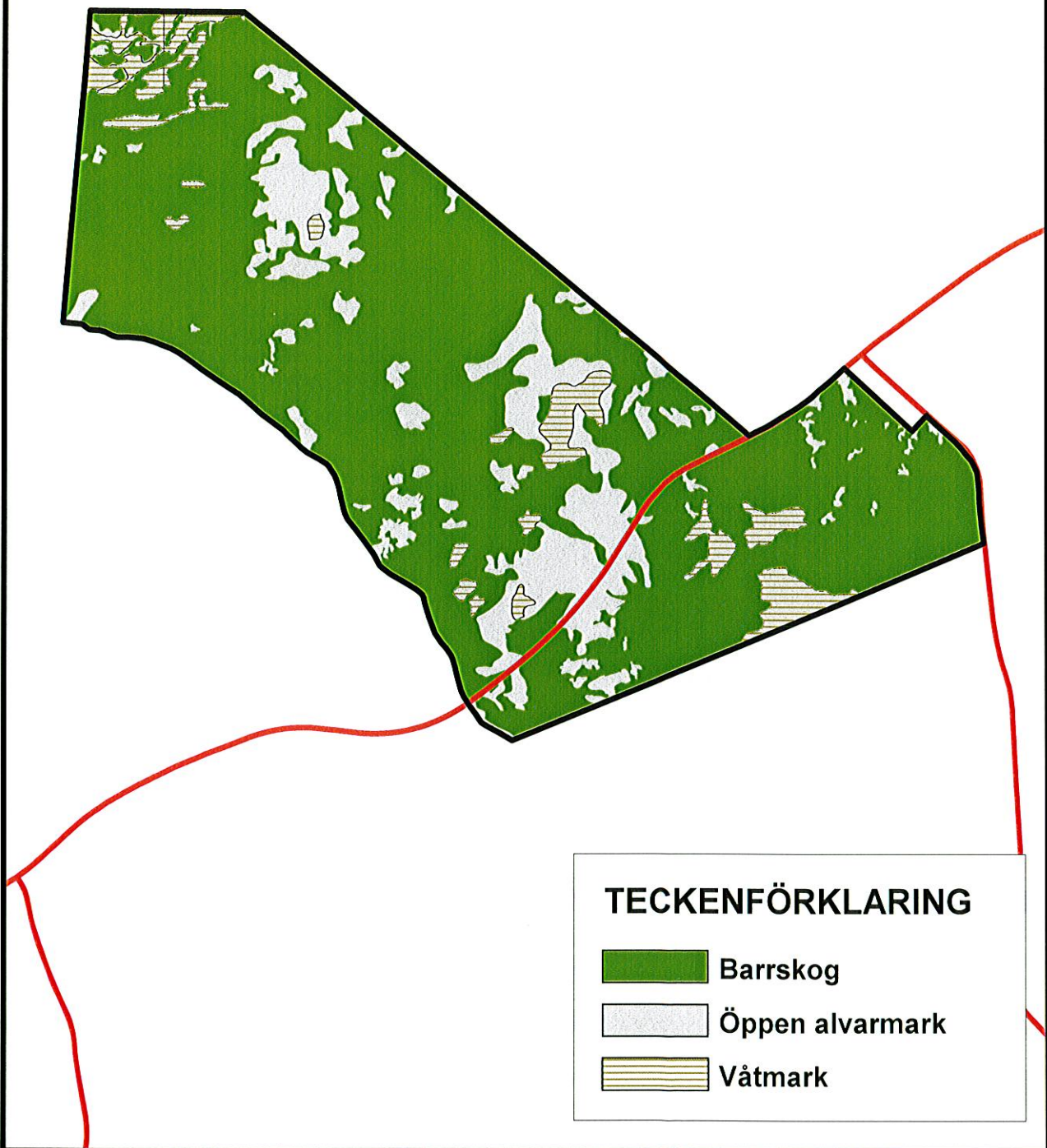
Bilaga 2

NATURRESERVATET
BRÄNTINGS HAID

Bilaga 3

UTBREDNING AV
OLIKA NATURTYPER

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

Skötselplan för naturreservatet Bräntings haid

Innehåll

I Nuvarande förhållanden

1. Markanvändning
2. Tillgänglighet
3. Anordningar för besökare och information

II Riktlinjer för den framtida skötseln av reservatet

1. Naturvårdsförvaltning
2. Markering av reservatets gräns
3. Skötsel av mark och vatten
4. Tillgänglighet
5. Anordningar för besökare
6. Tillsyn
7. Dokumentation

III Källor

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

I Nuvarande förhållanden

1. Markanvändning

1.1 *Skogen*

Viss avverkning har skett under senare delen av 1900-talet. Huvuddelen av skogsmarken har dock ej berörts av rationellt skogsbruk.

1.2 *Byggnader och anläggningar*

Inom området finns inga byggnader eller anläggningar utom den allmänna väg som (länsväg 148) som korsar områdets södra del samt en telekabel.

2 Tillgänglighet

Området nås lätt per bil från länsvägarna 148 och 707.

3 Anordningar för besökare och information

Inga anordningar finns för närvarande.

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

II Riktlinjer för den framtida skötseln av reservatet

1. Naturvårdsförvaltning

Länsstyrelsen i Gotlands län skall svara för naturvårdsförvaltningen av reservatet.

2. Markering av reservatets gräns

Reservatsgränsen skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar (Naturvårdsverkets handbok "Skyltar i naturskyddade områden", avsnitt 5).

3. Skötsel av mark och vatten

3.1 Skogen

All skog inom reservatet skall lämnas för fri utveckling och ingen avverkning av levande eller döda träd skall förekomma. Bete med får kan eventuellt komma att anordnas på den del av reservatet som ligger sydöst om länsväg 148.

4. Tillgänglighet

4.1 Målsättning

Tillgängligheten till reservatet är redan i dag mycket god, och några åtgärder för att öka tillgängligheten ytterligare torde inte behövas.

5. Anordningar för besökare

5.1 Information

Besökaren skall få information om reservatets natur- och kulturmiljövården och gällande bestämmelser för allmänheten på informationstavlor som sätts upp på lämpliga platser (bl a de två föreslagna parkeringsplatserna, se nedan under 5.2) i anslutning till länsvägarna 148 och 707. Armerad plastskylt i storlek A2 med information om reservatet framställs av Länsstyrelsen.

5.2 Parkeringsplatser

Parkeringsplatser anläggs dels i anslutning till länsväg 148, dels i anslutning till länsväg 707 (se karta bilaga 2). Vid anläggning av den sydöstra parkerings-

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

platsen måste därvid speciell hänsyn tas till det närbelägna gravfältet, som inte får skadas.

6. Tillsyn

Länsstyrelsens ambulerande tillsynsman svarar för tillsynen av reservatet.

Samtliga angivna åtgärder skall bekostas av staten genom Naturvårdsverkets anslag "Åtgärder för att bevara den biologiska mångfalden".

7. Dokumentation

Uppföljning av de naturvärden (naturtyper och arter) som bl a föranlett att större delen av området föreslagits till Natura 2000 bör ske samordnat med uppföljningen av övriga Natura 2000-områden.

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

III Källor

- Cederberg, B. & Löfroth, M. (red.) 2000. Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000. – ArtDatabanken.
- Ekstam, U., Jacobson, R., Mattson, M. & Porsne, T. 1984. Ölands och Gotlands växtvärld. – Natur och Kultur.
- Gärdenfors, U. (red.) 2000. Rödlistade arter i Sverige 2000. – ArtDatabanken.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 2000. Områden av riksintresse för naturvård i Gotlands län enligt 3 kap 6 § miljöbalken.
- Martinsson, M. 1997. Våtmarker på Gotland. – Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Munthe, H., Hede, J. E. & Lundqvist, G. 1933. Beskrivning till kartbladet Kappelshamn. – SGU Ser. Aa, N:o 171.
- Pettersson, B. 1958. Dynamik och konstans i Gotlands flora och vegetation. – Acta Phytogeographica Suecia 40.
- Rosvall, S. 1976. Fagningros och jordsyren och andra gotländska växter. – Forum.

Hur man överklagar hos regeringen

Om Ni är missnöjd med Länsstyrelsens beslut, kan Ni överklaga detta hos regeringen, Miljödepartementet.

Det gör Ni genom att i brev till regeringen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och
- redogöra för dels varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är:

Länsstyrelsen i Gotlands län
621 85 Visby
tel 0498-29 21 00

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev *inom tre veckor från den dag Ni fick beslutet*, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

Naturvårdsverket
106 48 STOCKHOLM

Gotlands kommun
621 81 VISBY

Gotlands kommun
Stadsarkitektkontoret
621 81 VISBY

Lantmäterimyndigheten i Gotlands län
Artillerigatan 2 B
621 45 VISBY

Vägverket
Region Stockholm
Box 4202
171 04 SOLNA

Gotlands Regemente, P18
621 86 VISBY

GEAB
Box 17
620 30 SLITE

Telia
Box 1264
621 23 VISBY

Naturskyddsföreningen på Gotland
c/o Anders Lekander
Lummelundsväg, PL 4854
621 41 VISBY

Gotlands Ornitologiska Förening
c/o Bimbi Ollberg
Trädgårdsgatan 199
621 54 VISBY

Gotlands Botaniska Förening
c/o Jörgen Petersson
Humlegårdsvägen 18
621 46 VISBY

16.10.2001

Dnr 231-4164-00

Gotlands Entomologiska Förening
c/o Mats Björck
Majstre, Sundre
620 10 BURGSVIK

Visby stift
Egendomsnämnden
Box 1334
621 24 VISBY